

Posudek

diplomové práce Veroniky Konšelové „Dobrovolné ručení jako způsob zajištění obchodního závazku“

Posuzovanou diplomovou práci Veroniky Konšelové považuji za velmi svědomitě zpracovaný pokus o splnění zadaného diplomového úkolu, o co nejúplnější zpracování právní problematiky dobrovolného ručení podle obchodního zákoníku. Přitom diplomantka projevila upřímnou snahu postihnout veškeré otázky pozitivně právní úpravy předmětného výseku objektivního práva a přihlížet současně – využívajíc vlastních poznatků advokátní praktikantky – k problémovým otázkám vyskytujícím se při interpretaci a realizaci dané právní úpravy. Z tohoto hlediska zaslouží – podle mého názoru – posuzovaná diplomová práce plné absolutorium. To samozřejmě neznamená, že by se nedalo práci ledacos vytknout. Nejde však rozhodně o nedostatky takového druhu, které by se uvedeného celkově pozitivního hodnocení nějak podstatně dotýkaly.

Problematickým a poněkud rozporným shledávám diplomantčina tvrzení na jedné straně (viz s.3 a 5), že z důvodu *komplexní* úpravy ručení v obchodním zákoníku je vyloučeno subsidiární použití ustanovení *občanskoprávní úpravy* (správnější by zde bylo jednat o úpravě *v občanském zákoníku*, nikoliv o *občanskoprávní úpravě*; je ovšem třeba uznat, že diplomantka se v tomto směru řídila obdobně nepřesným zněním textu obchodního zákoníku), a na druhé straně (viz s.10 a 39), že na důsledky zajištění a tedy i ručení nebo na důsledky vyplývající z ručitelského závazku se použijí ustanovení občanského zákoníku. Skutečnost, že úprava některých otázek je v obchodním zákoníku označena jako *komplexní*, nevylučuje použití ustanovení § 1 odst.2 obchodního zákoníku.

Jako určitá „vada na kráse“ se mi jeví skutečnost, že diplomantka zúžila obsah kapitoly nazvané *Historický vývoj ručení* na vývoj pouze v časovém úseku obecně považovaném za období platnosti římského práva. Přitom nelze pochybovat o tom, že vývoj právního institutu *ručení* pokračoval – třeba s různými peripetemi - i v pozdějších dobách, ve středověku i novověku, až do nástupu onoho fenoménu, jenž je obecně v právní vědě označován jako *recepce římského práva* a jenž znamená jistou návaznost na Justiniánovy kodifikační aktivity z počátku VI.století našeho letopočtu. Zadaný diplomový úkol tak široké a hluboké zpracování právně historického aspektu předmětné otázky zajisté neuložil (ostatně rozsah diplomové práce by je ani neumožňoval), zjištěnému rozporu mezi názvem kapitoly a jejím obsahem se však diplomantka mohla snadno vyhnout volbou vhodnějšího názvu kapitoly.

Za metodologicky ne zcela přesnou (zkratkovitou) považuji diplomantčinu tezi na s.13, že *zajišťovací funkce ručení působí preventivně*. Funkce vyplývající z určitého (určitých) právního předpisu je pouze teoretickou abstrakcí, zobecňující představu o předpokládaném (a snad i pravděpodobném) působení tohoto předpisu na utváření společenských vztahů. Jako taková nemůže funkce sama o sobě *působit*. A i když se tak často v běžné mluvě uvádí, v diplomové práci, která má být zpracováním určitého právního problému vědeckými metodami, by mělo být dbáno metodologicky přesné formulace. To, co formování společenských vztahů skutečně ovlivňuje (nečbo by aspoň ovlivňovat mělo), je *právní norma* sama.

Naopak za velmi sympatický považuji názor diplomantky (s.49) o problematičnosti až škodlivosti úpravy obecných právních institutů v několika právních předpisech. Takové

řešení je vždy zdrojem nepřehlednosti práva a konec konců interpretačních rozporů a problémů při realizaci práva. Ostatně pozitivní hodnocení uvedeného diplomanta názoru je možné do značné míry rozšířit na celou závěrečnou část její diplomové práce (s.47-50).

Některá pochybení lze diplomanta vytknout pokud jde o práci s prameny. Na některých místech diplomové práce neodkazuje vůbec na prameny svých tvrzení (např. na s.24 jen konstatuje *ustálený a v literatuře nezpochybnovaný názor*), jindy zase na místech, kde konstatuje rozdílné názory, cituje pouze zastánce názoru jediného. Ani poznámka č.1 (na s.4) není zcela korektní, neuvádí se v ní ani o který díl Boháčkova Nástinu se jedná, tím méně pak z které stránky je citováno. Jde jistě o nedostatky omluvitelné nezkušeností s vlastní literární prací, je však třeba na to upozornit, aby se diplomantka napříště takových - při rozsahu jí prostudovaných pramenů vcelku zbytečných - nedostatků vyvarovala.

Vzhledem ke všemu tomu, co jsem v posudku uvedl, považuji práci za velmi dobrou doporučuji ji k ústní obhajobě.

V Praze dne 9.dubna 2006

Doc.JUDr.Zdeněk Příbyl, CSc.
oponent